

2

Postovka

//Tanja Šumrada, 15 let

1: Ljubljana s postovkine perspektive ...

foto: Darinka Mladenovič

2: ... in postovka (*Falco tinnunculus*) z Ljubljančaneve perspektive

foto: Kajetan Kravos

Postovko (*Falco tinnunculus*) štejejo med najbolj znane in pogoste slovenske ujede. Razširjena je po vsej Evropi, pa tudi v Aziji in Afriki jo najdemo. V Sloveniji je pogosta gnezdilka, predvsem na Štajerskem, v osrednji in južni Sloveniji. Najdemo jo tudi na Primorskem.

Postovka se zadržuje na odprtih travnatih površinah in poljih, prepletenih z logi in mejicami. Ne bomo je našli v večjih strnjениh gozdovih. Živi tako v nižinah kot v visokogorju. Zanimiva je tudi njena prilagoditev na življenje v večjih mestih, kjer jo v zadnjem času srečujemo vse pogostejše.

Na njenem jedilniku se najpogostejše znajdejo miši. Večje žuželke, kuščarje in majhne ptice pa lovi redkeje.

Spomladi par postovk zasede gnezdo, v katero samica nato izvali 4-7 rumenkastih jajc. Gnezdi v starih vranjih in sračjih gnezdi, v skalnih razpokah in odprtinah, različnih poslopjih in razvalinah. Valita izmenoma oba starša, in sicer 28-30 dni. Pogosto vali le samica in ji samec le prinaša hrano. Prvih nekaj dni po izvalitvi mladičev samica še ostane pri njih in jih greje, nato pa jih hranita oba starša. Po 4 do 5 tednih mladiči že lahko poletijo, a jim starša prinašata hrano še do jeseni. En par ima tako en zarod letno.

Severnejše postovke se jeseni selijo v južnejše kraje, medtem ko so pripadnice južne populacije stalnice. Pri nas se odselijo le nekatere, pogosto pa v Sloveniji prezimujejo postovke, ki sicer prebivajo v severni Evropi.

Postovkino gibčno telo je značilne vitke, sokolje oblike z ozkimi in prišiljenimi perutmi. Samec je po hrbtu rdečkast, po trebuhu pa je svetlo rumenkaste barve. Po vsem telesu ima razpršene majhne črne pike, razen po repu in glavi, ki sta sivo modrikaste barve. Samica je, kot je značilno za mnoge sove in ujede, malce večja od samca. Njeno telo je obarvano z manj bleščečimi barvami, njena glava in rep pa sta progasto rjave barve. Tako samec kot samica imata pod očmi dolgo črno liso, ki jo lahko dobro vidimo z daljnogledom. Noge ima rumene barve, na koncu pa se končajo z močnimi ukrivljenimi kremplji črne barve.

Postovko zlahka prepoznamo. Najlaže tedaj, ko poseđa na visokih drogih, drevesih ali obcestnih lučeh, saj že na dalječ prepoznamo njeno značilno sokoljo obliko. Že njeno staro ime »postojka« pa nakazuje na še eno postovkino posebnost: pogosto namreč, še preden strmoglavi iz zraka na plen, nad njim za nekaj trenutkov obvisi v zraku in v tem času na vso moč maha s perutmi. Temu nekaj trenutkov trajajočemu postanku sledi nagel, strmoglavljen let, po katerem prileti natančno na svoj plen. V svatovskem času par pogosto v zraku počenja prave akrobacije, ki bi jih občudoval prenekateri pilot. Njen let pa je na splošno sestavljen iz dolgega lebdenja, ki ga na vsake toliko prekinjajo plahutajoči zamahi s perutmi.

Mnogi ornitologi in poznavalci ptic opozarjajo na zmanjševanje števila postovk, predvsem zaradi uporabe strupenih škropiv v kmetijstvu, ki zastrupljajo njen plen. Razlog je verjetno tudi v izginjanju njenega življenjskega prostora. ●

→ Vabilo na popis postovk v Ljubljani

V teh dneh se je tudi v Ljubljani že ugneznila pomlad. Skupaj s spomladanskim petjem ptic pa je prišel tudi težko pričakovani popis postovk v Ljubljani, ki ga bomo letos opravili prvič.

Vsak popisovalec bo dobil določen del Ljubljane, ki ga bo enkrat ali dvakrat na teden prehodil ali prevozil s kolesom. Velikost popisnih kvadratov je pripravljena tako, da jih peš lahko obhodite v približno eni uri. Tedensko bomo tudi objavljali svoja opažanja na e-mail skupinah, da boste lahko dodajali svoja tudi drugi. Popis bo trajal od marca pa do konca junija. Cilj popisa je zbrati čim večje število gnezd na območju Ljubljane in bližnje okolice.

Žal pa imamo še vedno težave z majhnim številom popisovalcev, tako da bi bili zelo veseli, če bi se nam pridružil še kdo izmed vas. Vsi drugi pa ste vabljeni k pošiljanju kakršnih koli opažanj ali gnezdenj postovk.

Za vse dodatne informacije in posredovanje opažanj pošljite e-pošto na naslov: sumrada.tanja@gmail.com ali pa pokličite na telefon 041 974 242 (Tanja Šumrada).